

VN/25636/2023

Lähetetty/postitettu:

____.____.2026

Oikeusministeriö

kirjaamo.om@gov.fi

Viite

Väliaikainen poikkeaminen vesivoimalaitoksen lupamääräyksistä sähköjärjestelmän tasapainottamiseksi; työryhmän mietintö

Lausunnon vastaanottava ministeriö on pyytänyt lausuntoa tämän asiakirjan otsikossa tarkoitettusta työryhmän mietinnöstä, jäljempänä *mietintö*. Valtiovarainministeriö, jäljempänä *ministeriö*, toteaa pyydettyä lausuntonaan seuraavaa:

Suhde talousarvioesitykseen ja julkinen talous

Ministeriön näkemyksen mukaan jakson 11.2 Suhde talousarvioesitykseen kohdassa olevat kaksi kappaletta tulisi siirtää kohtaan 4.3.1.4 Julkinen talous.

Lisäksi ministeriö huomauttaa, että jakson 11.2 kaksi kappaletta ovat keskenään ristiriitaisia huomioiden hallituksen linjaus, että valtion organisaatioiden tulee varmistaa EU:sta ja kansallisesta lainsäädännöstä tulevien uusien velvoitteiden hoitaminen pääsääntöisesti nykyisten määrärahojen puitteissa.

Valtiovarainministeriö ehdottaa seuraavien kahden lauseen poistamista: Ehdotetun poikkeaman hyödyntäminen (esiselvityksen ja hakemuksen laadinta, käyttöön liittyvät selvitykset) saattaa edellyttää kertaluonteista lisäresursointia Energiaviraston toimintamenoihin (talousarvioesityksen kohta 32.01.09). Tähän tulee varautua menopaineena.

Tiedonhallinnan muutosvaikutuksien arvioinnista

Tiedonhallintolain 8 §:n 2 momentin mukaan toimialasta vastaavan ministeriön on laadittava 5 §:n 3 momentin mukainen arviointi, kun valmisteltavat säännökset vaikuttavat tietoineistoihin ja tietojärjestelmiin. Lisäksi ministeriön on arvioitava suunniteltujen säännösten vaikutukset asiakirjojen julkisuuteen ja salassapitoon. Tiedonhallintalain esitöiden mukaan säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädännön valmisteluvaiheessa tunnistetaan tiedonhallintaan kohdistuvien säännösten vaikutukset viranomaisten toimintaan ja että arvioinnin perusteella voidaan ryhtyä suunnittelemaan kohde alueen tiedonhallinnan muutoksia tarkemmin. Arvioinnin avulla lainvalmistelussa tunnistetaan nykytila ja suoritetaan arvio tavoitetilasta valmisteltavan lain näkökulmasta. Asiasta on myös annettu Tiedon hallintalautakunnan suositus ([Suositus tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista](#)).

Mietinnössä ehdotetaan toimia sähköjärjestelmän käyttövarmuuden turvaamiseksi. Ehdotettava sääntelyllä voi valtiovarainministeriön käsityksen mukaan olla myös vaikutuksia viranomaisten tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin. Tiedonhallinnan muutosten vaikutuksia ei kuitenkaan tarkemmin arvioitu. Jatkovalmistelussa olisi tarkoituksenmukaista arvioida esityksen vaikutuksia tästä näkökulmasta.

Ehdotetun sääntelyn maksullisuudesta ja mahdollisista muutoksista tietojärjestelmiin

Mietinnössä on asianmukaisesti huomioitu ehdotettavan sääntelyn maksullinen luonne, kun mietinnön s. 39 on todettu että, asian käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa peritään Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) mukainen maksu. Mietinnön perusteella jää epäselväksi, kuinka työllistävästä tehtävästä on kyse erityisesti Lupa- ja valvontaviraston osalta, vaikka mietinnössä on todettu, että arvion mukaan merkittävää lisäystä ei tulisi.

Sen sijaan mietinnöstä ei käy ilmi, edellyttävätkö mietinnön mukaiset uudet tehtävät Lupa- ja valvontaviraston, toki myös muiden virastojen, tietojärjestelmiin muutoksia ja millaisia kustannuksia muutokset aiheuttavat. Oikeusministeriön tulisi yhteistyössä Lupa- ja valvontaviraston ympäristöosaston kanssa arvioida uuden tehtävän mahdollisesti aiheuttamat muutokset tietojärjestelmiin sekä arvioitava muutuskustannukset.

Ministeriö ei tunne syvällisesti ympäristötoimialan aineellisoikeudellisen lainsäädännön mukaisia tehtäviä ja tämän vuoksi ministeriö voi arvioida esityksessä ehdotettavien tehtävien resurssointitarvetta vain yleisellä tasolla – tukeutuen erityisesti esityksen vaikutusarviointeihin. Ministeriö katsoo, että Lupa- ja valvontaviraston ympäristöosasto, jolla on lähtökohtaisesti paremmat edellytykset arvioida virkatoimintaansa ohjaavaa uuttakin sääntelyä, pystyy arvioimaan paremmin tehtävän edellyttämää resurssointia. Ympäristöosasto pystyy myös arvioimaan valtiovarainministeriötä tarkemmin esityksessä ehdotettavan sääntelyn edellyttämiä muutoksia ympäristöasioiden käsittelyssä tarvittaviin tietojärjestelmiin.

Jos Lupa- ja valvontaviraston ympäristöosasto arvioi, että mietinnössä ehdotettujen mukaiset uudet tehtävät ja tietojärjestelmämuutokset edellyttävät määrärahaa ja jos resurssihin ja tietojärjestelmien muutuskustannuksiin ei osoiteta määrärahaa, on hallituksen esityksessä käytävä selkeästi ilmi, että uusien tehtävien säätäminen virastolle tarkoittaa tosiasiallisesti lisäsäästöpäätöstä aikaisempien kuluvan hallituskauden aikana virastolle kohdennettujen yli 16 miljoonan euron säästöjen lisäksi. Samalla esityksessä tulee arvioida, mitä tehtäviä priorisoimalla nykylainsäädännön puitteissa ao. uudet tehtävät voidaan virastossa hoitaa ja missä määrin heikentävistä uusien tehtävien säätäminen ilman tarvittavien resurssien osoittamista vaikuttaa asiakkaiden palvelujen ja tehtävien hoidon tasoon ympäristöosaston tehtävissä.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä sijaisena
hallinto- ja kehitysjohtaja

Anu Nousiainen

Hallitusneuvos

Toni Tuomainen

VN/25636/2023-VM-42

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: